

Domácí úkoly - 7. série

Úkol 7-1: Graf G je samodoplňkový právě tehdy když je izomorfní svému doplňku $\bar{G}$. Najděte všechny samodoplňkové kružnice, a dokažte, že žádné jiné neexistují. [3 body]

Definice: Pro $G = (V, E)$ definujeme doplněk $\bar{G} = (V, \binom{V}{2} \setminus E)$

Kde $\binom{V}{2}$ je množina všech neuspořádaných dvojic prvků z V

Řešení:

Nechť G má n vrcholů. Potom platí, že sjednocení G a doplňku je úplný graf ($G \cup \bar{G} = K_n$). Podotkněme, že toto sjednocení je disjunktní. Platí tedy, že $|E(G)| + |E(\bar{G})| = |E(K_n)|$. Pokud G i $\bar{G}$ jsou kružnice, dostáváme rovnost $n + n = \binom{n}{2}$. Dostáváme kvadratickou rovnici $n^2 - 5n = 0$, s kořeny 0 a 5. Za standardní definice kružnice graf bez vrcholů není kružnice, musí tedy platit $G = C_5$. Nyní stačí ověřit, že $\bar{C}_5$ je isomorfní C_5 .

Alternativně stačilo uvažovat stupně. Protože stupně v G i $\bar{G}$ jsou 2, v disjunktním sjednocení $G \cup \bar{G} = K_n$ dostaneme stupně 4, tedy $K_n = K_5$.

Úkol 7-2: Kolik různých koster má úplný bipartitní graf $K_{2,n}$? [3 body]

Řešení: Označme si partitu n vrcholy jako A a partitu s 2 vrcholy jako B . Hledáme acyklický souvislý podgraf. Protože vrcholy nelze propojit uvnitř partit, aby byly vrcholy z A navzájem dosažitelné, každý musí být napojen na nějaký vrchol z B . Aby byly vrcholy z B spojené, musí sdílet nějakého souseda v A (můžeme se podívat na nejkratší cestu mezi vrcholy z B , ta nemůže obsahovat žádný vrchol z A dvakrát, a vrcholy po sobě musí pocházet z opačných partit). Navíc z acykličnosti musí mít vrcholy z B právě jednoho společného souseda, ostatní vrcholy z A mají tedy stupeň 1.

Pro určení počtu koster stačí vybrat vrchol z A , který bude mít stupeň 2 (n způsobů), a následně rozdělit zbývající vrcholy podle toho se kterým vrcholem z B jsou spojeny (2^{n-1} způsobů). Povšimněme si, že nevádí když s jedním z vrcholů z B není spojený žádný vrchol z A . Celkem tedy máme $n2^{n-1}$ možných koster.

Poznamenejme ještě, že pro případ kdy $n = 0$ úvaha výše selže, protože v tomto případě není výchozí graf souvislý.

Úkol 7-3: Mějme strom s k listy a vnitřními vrcholy stupně 3. Určete počet vrcholů stromu. [2 body]

Řešení: Mějme následující tvrzení: $n = 2k - 2$. Dokážeme indukcí. Označme si strom jako G , a označme si jako T podgraf tvořený pouze vnitřními vrcholy G . Předpokládejme nejprve, že G měl alespoň 2 vnitřní vrcholy. T je také strom, protože je neprázdný, a získáme z G (strom) odebráním všech listů (stromová indukce). Protože T má alespoň 2 vrcholy, z vlastností stromů má list v . Vrchol v je v G vnitřní vrchol s právě dvěma listy. Odebráním jeho dvou listů získáme G' s $k - 1$ listy (v je nyní list) a $n - 2$ vrcholy. Dosazením do indukčního předpokladu získáváme $n - 2 = 2(k - 1) - 2$, což dokazuje tvrzení pro G . Nyní uvažme G s jediným vnitřním vrcholem. Úvaha výše selže, na technickém detailu, že jediný vnitřní vrchol není list v T , ale stále můžeme smazat jeho dva

listy a výpočet projde. Stejně tak ale stačí nahlédnout, že v takovém případě máme $k = 3$ a $n = 4$, čímž je rovnost splněna a máme základ indukce. Co ale když G nemá žádný vnitřní vrchol? Potom $k = 2$ a $n = 2$, a tedy rovnost taktéž platí (a podle toho jak jsme uvažovali výše se může jednat o základ indukce).

Úkol 7-4: Pro která n existuje graf na n vrcholech mající všechny stupně různé? Dokažte. [2 body]

Řešení: V grafu o n vrcholech je nevyšší možný stupeň $n - 1$ a nejnižší 0. Graf splňující podmínku výše by tedy musel obsahovat všechny stupně $0, 1, \dots, n - 1$. Mějme vrcholy v stupně 0 a w stupně $n - 1$. Pokud $v \neq w$, nastává spor, protože w je spojený se všemi vrcholy, tedy $wv \in E$, ale stupeň v je 0. Pokud $v = w$, potom $0 = n - 1$ a máme jednovrcholový graf, pro který vlastnost unikátních stupňů platí triviálně. Poznamenejme ještě, že jsme v úvaze výše předpokládali, že graf má alespoň jeden vrchol. Pokud graf nemá žádný vrchol, potom vlastnost taktéž platí triviálně.

Úkol 7-5: Dokažte, že všechny $(n - 2)$ -regulární grafy na n vrcholech jsou navzájem isomorfní. [4 body]

Řešení: Použijeme tvrzení ze cvičení, že grafy jsou isomorfní právě když jsou isomorfní jejich doplňky (toto někteří použili bez důkazu dříve než jsme si to dokázali na cvičení). Všechny vrcholy v doplňku $(n - 2)$ -regulárního grafu, $\bar{G}$, mají stupeň 1, $\bar{G}$ je tedy párování. Mějme dva $(n - 2)$ -regulární G_1 a G_2 . Isomorfismus vybudujeme následovně, z každého páru vrcholů spojených hranou v G_1 vybereme jeden libovolný, stejně vybereme vrcholy z G_2 . Vybrané vrcholy na sebe namapujeme libovolně, a jejich partnery namapujeme na partnery jejich obrazů. Zřejmě vrcholy spojené v G_1 jsou spojené v G_2 , a protože žádné jiné hrany v G_1 ani G_2 nejsou, platí o opačné tvrzení. Protože mapování je prosté (a tedy i na, z konečnosti definičního oboru, případně můžeme surjektivitu argumentovat přímo), máme isomorfismus $\bar{G}_1$ a $\bar{G}_2$. G_1 a G_2 jsou tedy isomorfní.